

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1So/4/2016
Identifikačné číslo spisu: 3014200138
Dátum vydania rozhodnutia: 22.08.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:3014200138.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci navrhovateľa: L. Q., bytom: L..D.. Š.M. XX/XX, XXX XX Q. M. Q., proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa, ústredie Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 15Sd/43/2014-70 zo dňa 19. októbra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 15Sd/43/2014-70 zo dňa 19. októbra 2015 potvrdzuje.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 30. októbra 2013, ktorým podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej v tomto rozsudku len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok (ďalej len „napadnuté rozhodnutie odporkyne“) z dôvodu, že pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Podľa lekárskej správy posudkového lekára zo dňa 9. apríla 2014 jej miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách je 30 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Krajský súd tak rozhodol potom, čo dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je v súlade so zákonom a vecne správne, opierajúce sa o posudky posudkových lekárov, ktoré sú po stránke medicínskej zdôvodnené, vzájomne si neodporujú a nie sú zistené diskrepancie medzi ich závermi a diagnózami odborných lekárov. Odporkyňa rozhodla správne a zákonným spôsobom, keď vydala napadnuté rozhodnutie s výrokom a odôvodnením tam uvedeným. Preskúmané rozhodnutie zodpovedá zákonu. Odporkyňa pri vydávaní rozhodnutia nepochybila, pretože ho vydala na podklade predložených a dostupných dôkazov. Napadnuté rozhodnutie je zrozumiteľné, logické, v dostatočnom rozsahu

odôvodnené a preto aj súdom preskúmateľné.

Proti rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie, ktorým namietal, že v konaní žiadal vykonať znalecké dokazovanie prostredníctvom nezávislého súdneho znalca, nakoľko posúdenie jeho zdravotného stavu posudkovými lekármi žalovanej Sociálnej poisťovne, nepovažujem s ohľadom na skutočnosť, že posudkoví lekári sú jej zamestnanci, za objektívne. Keďže krajský súd jeho návrhu nevyhovelo, domnieva sa, že skutkový stav v predmetnom súdnom konaní nebol spoľahlivo zistený. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na nové prejednanie.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu označila dôvody v ňom uvádzané, za neopodstatnené. Poukázala na to, že posúdenie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania. Podľa jej názoru navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by záver prijatý v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Preto odporkyňa navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie odporkyne ako vecne správne potvrdil podľa § 219 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 250s O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p. a § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok), preskúmal rozsudok krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O.s.p. v spojení s § 250s O.s.p.), dospel jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 22. augusta 2017 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, preto v medziach odvolania odvolací súd preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutia odporkyne, a to najmä z toho pohľadu, či krajský súd správne posúdil ich zákonnosť.

Podľa § 71 zákona o sociálnom poistení je poistenec invalidný, ak pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods. 1).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobým nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (ods. 3).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov (ods. 4).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona o sociálnom poistení) je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona o sociálnom poistení).

Podľa názoru odvolacieho súdu v konaní neboli objektívne pochybnosti o skutkovom stave tak, ako ho zistil súd prvého stupňa a ako vyplýva z obsahu pripojeného administratívneho spisu, teda že odporkyňa napadnutým rozhodnutím rozhodla o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o invalidný dôchodok. Podkladom pre uvedené rozhodnutie bol posudok posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Topoľčany zo dňa 17.10. 2013, ktorý konštatoval, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím u neho sú choroby močovej sústavy zaradené do Kapitoly XI, oddiel A, položka 4 s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 20% a má aj iné zdravotné postihnutie - Choroby podporného a pohybového aparátu zaradené do Kapitoly XV, oddielu E, položku 3, písmeno a) zdôvodňujúce zvýšenie percentuálnej miery o 10%, na základe čoho ustálil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 30 %. Podľa posudku invalidita nevznikla.

Na základe navrhovateľom podaného opravného prostriedku bol jeho zdravotný stav opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Topoľčany zo 17.januára 2014, ktorý konštatoval, že nezistili nové, posudkovo závažné skutočnosti a zotráva na svojom pôvodnom posúdení.

Následne bol zdravotný stav navrhovateľa posudzovaný druhostupňovým posudkovým lekárom sociálneho poistenia odporkyne, ústredie pracovisko v Trenčíne dňa 4.februára 2014, ktorý po vyšetrení navrhovateľa a zohľadnení predložených lekárskeho nálezov konštatoval, že z medicínskeho hľadiska mal odstránenú pravú obličku operačne v roku 1990, podľa urológa je funkcia zostávajúcej, ľavej, solitárnej obličky v norme bez retencie dusíkatých látok. Takémuto stavu zodpovedá posúdenie v položke XI, A, 4. - s mierou poklesu na 20%. Má tiež ďalšie ochorenia, z nich dorzalgia je na podklade degeneratívnych zmien LS chrbtice striedavo bez a s ľahkou poruchou statodynamiky - ohnutie vykoná na 0-10 cm od podlahy. Chôdza je bez motorického obmedzenia. Po úraze pravého členka (kontúzií) zostala senzitivná lézia pravého tibiálneho nervu, ktorú overilo EMG ako útlak tarzálneho tunela PDK. Je prítomná len ľahká instabilita členka a porucha citlivosti ploský nohy. Posúdenie V položke XV, G, 58.4. - nie je možné použiť, nakoľko v preambule položky 58 je jasne uvedené, že musí ísť o nervové poruchy úplné, čo v tomto prípade nie je splnené, ide len o senzitivnu léziu. Oba stavy vo vzájomnej súvislosti umožňujú navýšenie rozhodujúceho postihnutia o maximálne možných 10%, na celkových 10%. Podľa záveru posudkového lekára skutkový stav bol objektívne zistený, nie sú diskrepancie medzi závermi odborných vyšetrení a týmto posúdením, subjektívne ťažkosti sú vysvetlené dokázanými diagnózami a preto nie je dôvod na zmenu prvoposudku zo dňa 17.10.2013.

Vzhľadom na navrhovateľom dodatočne predkladané nové lekárske nálezy, bol jeho zdravotný stav posudzovaný pre účely doplnenia posudku na vyžiadanie súdu posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Trenčíne dňa 25.9.2014 a tiež aj 25.6.2015, ktorý po zhodnotení novo predložených odborných lekárskeho nálezov (neurochirurgické vyšetrenie z 20.3.2015, ortopedické vyšetrenie z 15.10.2014, neurologické vyšetrenie z 13.3.2015,) a vlastného vyšetrenia konštatoval, že skutkový a zdravotný stav navrhovateľa od posledného posúdenia dňa 25.09.2014 sa zásadne nezmenil, novo predložené lekárske nálezy nemajú vplyv na určenú MPSVZČ, ktorá je naďalej 30% a nepodmieňuje uznanie invalidity, nakoľko neobsahujú nové diagnostické závery. Zostávajúca solitárna oblička je plne funkčná, na nefrologické kontroly navrhovateľ nechodí. Pretrvávajúca funkcia pravého členka, ktoré sa rozhodol neurochirurg riešiť operačne, čo je predpokladom zlepšenie zdravotného stavu. Celkovo nebolo možné potvrdiť zhoršenie zdravotného stavu, a preto nebol dôvod na zmenu doterajších posudkov. Ostatné správy a nálezy o aktuálnom zdravotnom stave navrhovateľa sú jednotlivo posúdené, medicínske vyhodnotené, a preto súd v podrobnostiach na ne odkazuje.

Vychádzajúc z uvedeného neboli pochybnosti o aké dôkazné prostriedky odporkyňa oprela svoje

rozhodnutie a odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporkyňa riadne vyhodnotila dokazovanie, ktoré vyústilo v správne zistený skutkový stav, z ktorého odporkyňa vychádzala pri svojom rozhodovaní. Ani odvolací súd nezistil v rozsahu podaného odvolania také pochybenia napadnutého rozhodnutia odporkyne, resp. konania, ktoré mu predchádzalo, ktoré by odôvodňovali jeho zrušenie, preto pokiaľ sa krajský súd stotožnil s jej právnym záverom, považoval tento jeho názor odvolací súd za správny.

Všetky navrhovateľom v správnom konaní predložené lekárske správy (špecifikované v samotných posudkoch) boli zohľadnené posudkovými lekármi a podľa názoru odvolacieho súdu nepredstavujú dôkazy, ktoré by nasvedčovali existencii skutočnosti, ktorou by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali, resp. ktoré by nasvedčovali inému rozsahu zdravotného poškodenia u navrhovateľa, ako bol v čase rozhodovania odporkyne ustálený (§ 250i O.s.p.) alebo by inak prijatý záver spochybňovali. Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní predložené posudky posudkových lekárov sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi nezávislých odborníkov, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov vo svojich záveroch. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo však nezakladá relevantný dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Nebol preto v tomto štádiu konania daný dôvod na ďalšie dokazovanie.

Zdravotný stav navrhovateľa bol v konaní posudzovaný dvoma rôznymi posudkovými lekármi, ktorí dostatočne zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlili závery, ku ktorým dospeli pokiaľ ide o rozhodujúce zdravotné postihnutie i percentuálnu mieru poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v aktuálnom čase. Odvolací súd nemá pochybnosti o správnosti týchto záverov, nakoľko tieto posudky sú zrozumiteľné, logické a bez rozporov.

K námietkam navrhovateľa odvolací súd pripomína, že v súlade s právnym poriadkom, konkrétne so zákonom o sociálnom poistení je na účely invalidity oprávnený posudzovať zdravotný stav posudkový lekár. V prejednávanom prípade je zrejmé, že posudkoví lekári posúdili zdravotný stav navrhovateľa na základe všetkých odborných nálezov nezávislých odborníkov, ktoré mali k dispozícii, a tieto riadne vyhodnotili a svoje závery náležite zdôvodnili, pričom v konaní sa nepreukázali skutočnosti (a navrhovateľ takéto ani nekonkretizoval) vyvolávajúce objektívne pochybnosti o ich odbornosti resp. predpojatosti v konkrétnej veci (v administratívnom konaní takéto námietka v zmysle § 181, § 182 ods. 1 zákona vznesená nebola), preto odvolací súd nezistil ani dôvod na prípadné ďalšie dokazovanie.

V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že súd prvého stupňa (potom, čo navrhovateľ v čase posudzovania jeho zdravotného stavu pred posudkovým lekárom v zmysle poučenia opakovane prehlásil, že predložil všetky odborné lekárske nálezy a iné lekárske správy nemá a aj napriek tomu v priebehu súdneho preskúmvacieho konania predkladal ďalšie lekárske správy a nálezy) poskytol navrhovateľovi podľa názoru odvolacieho súdu dostatok možností dokladovať svoj zdravotný stav a na základe jeho pokynov (potom, čo bol zdravotný stav navrhovateľa už predtým dvakrát posudzovaný v správnom konaní) nariadil ho v priebehu súdneho konania opätovne posúdiť.

Z posudkov nachádzajúcich sa v administratívnom spise odporcu je zrejmé, že tieto komplexne zhodnotili zdravotný stav navrhovateľa, pričom vzali do úvahy a vyhodnotili všetky ním predložené lekárske správy a na vyžiadanie súdu zaujali stanovisko aj k dodatočne predloženým lekárske správam špecifikovaným v samotnom posudku, na podklade ktorých posudkový lekár v aktuálnom čase nezistil útlak periférneho nervu tzv. radikulárny syndróm, preto ich závery neboli spochybnené ani odkazom na ďalšie neskoršie nálezy. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že lekárska posudková činnosť dôchodkového poistenia v zmysle ust. § 153 ods. 3 písm. a/ zákona o sociálnom poistení zahŕňa posudzovanie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, čo zodpovedá prijatému záveru posudkových lekárov a preto pochybnosti o objektívnom zistení skutkového stavu odvolací súd nepovažoval za dôvodné. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že jeho zdravotný stav v čase jeho posudzovania a vydania napadnutého rozhodnutia odôvodňoval mieru

poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť umožňujúcu priznanie invalidity.

Pokiaľ by sa však zdravotný stav navrhovateľa podstatne zhoršil, resp. by došlo k inej zmene zdravotného stavu v dôsledku nových zdravotných postihnutí, môže navrhovateľ opätovne požiadať o preskúmanie miery poklesu schopnosti, alebo o zmenu rozhodujúceho postihnutia a stanovenia novej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporkyne za vydané v súlade so zákonom a dôvodne odvolaniu navrhovateľa nevyhovet. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že ich náhradu navrhovateľke nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebola úspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok .